

VERGETEN EN WEER TERUG IN BEELD:

DE HORSEMAN KROPPER

Door: Axel Sell (D)

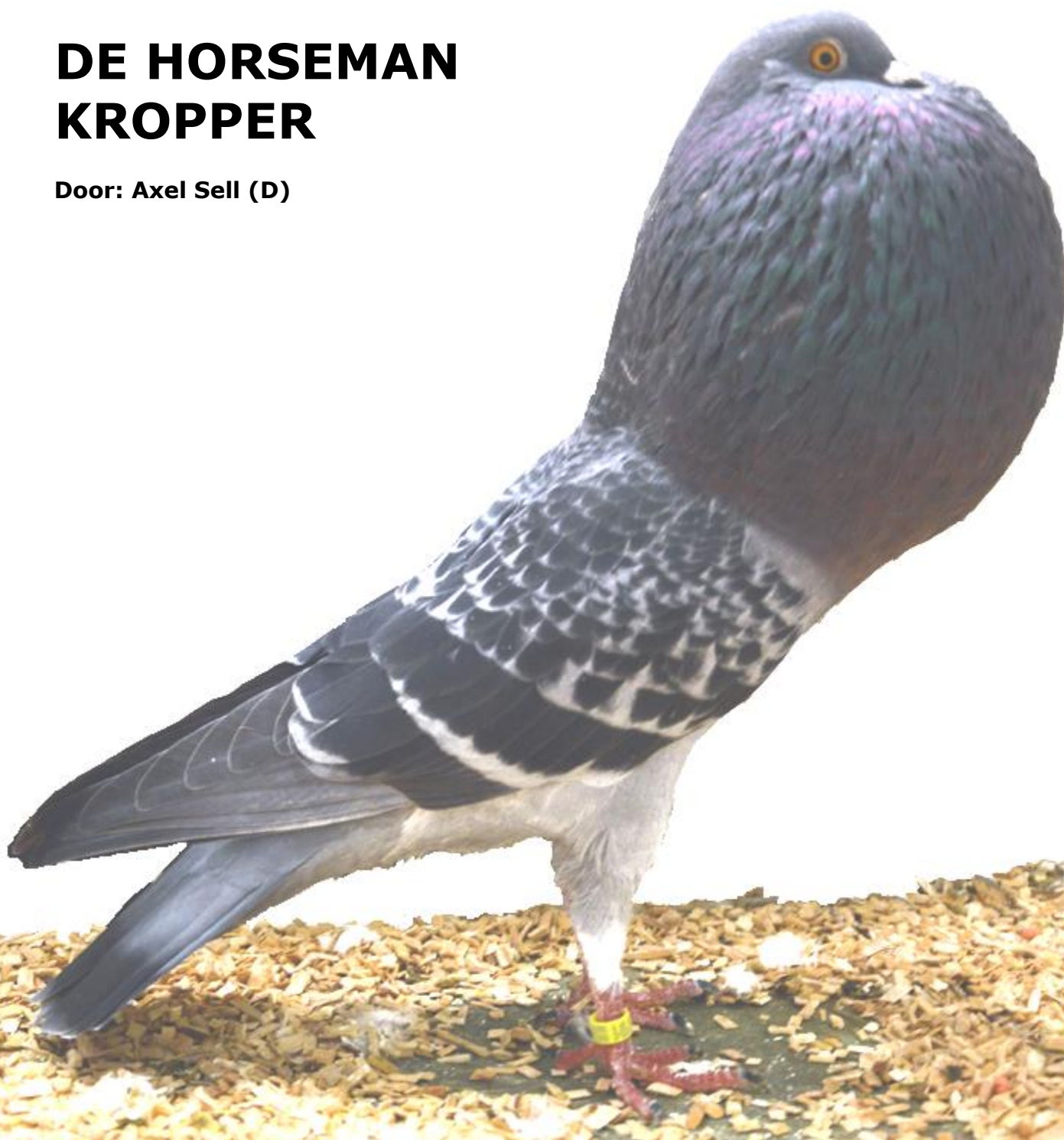

Foto: Sytze de Bruine

In de laatste decennia beleefden sommige duivenrassen die uitgestorven waren en alleen bekend waren uit de literatuur een grote opleving. Een van deze rassen is de Horseman Kropper. Het ras werd nog wel in 1676 door WILLUGHBY genoemd als 'lichte Horseman' en als een kruising van de Carrier en een Kropper. De Carrier werd beschreven als een middelgrote duif met snavelwratten en oogranden en kan worden beschouwd als een variant van de Turkse duif. Deze informatie wordt ook gegeven door ALBIN, 1731-1738. MOORE 1735 gaf de voorkeur aan het idee van een kruising tussen een Carrier-achtige duif en een Kropper. Beiden prijzen de mogelijkheid "van duiven die verdwaald zijn om hun eigen huis te vinden." (MOORE, blz. 38).

De Carrier-achtige duif van MOORE werd beschreven als een tweede en andere 'Horseman'. Deze Horseman lijkt op de Carrier maar is kleiner in al zijn onderdelen. Volgens MOORE was het op dat moment een discussie of het een origineel ras was of een kruising tussen een Carrier en een tuimelaar of zelfs een Carrier en een Kropper. Voor LEVI (1969, § 74) met verwijzing naar andere historische bronnen was het waarschijnlijker dat de Horseman niets anders was dan de voorouder van een verbeterde Carrier. In de moderne taal zouden we kunnen zeggen dat de Horseman de ouderwetse Carrier was en de zeer gewaardeerde Carrier van Moore de moderne Carrier van de jaren 1730. Voor de auteur van deze regel lijkt het aannemelijk dat MOORE en zijn vrienden er zo van overtuigd waren van het uitstekende karakter van de Carrier dat ze niet konden geloven in zo'n slechte afkomst. Om Moore te citeren: "Deze duif wordt door de heren fokkers gewaardeerd als de koning van de duiven, op grond van zijn schoonheid en grote slimheid" (p.26). Ik herinner me een soortgelijke zaak uit eigen ervaring, toen een fokker van een ander ras mij wilde verbieden dezelfde rasnaam te gebruiken voor de voorouders van zijn hooggewaardeerde ras. Omdat de kwaliteit opmerkelijk verbeterd was (tenminste in de ogen van deze liefhebber), geloofde hij dat dezelfde naam niet zou moeten worden gebruikt omdat dat de huidige liefhebbers zou irriteren en het ras in diskrediet zou kunnen brengen. Hoe het ook zij, deze Horseman, waarschijnlijk gekruist met Tuimelaars om het vliegvermogen te verbeteren, was lange tijd de favoriete postduif in Engeland.

Links: Horseman-duif door Albin, 1731-1738.

Er is een derde Horseman genoemd door ALBIN, namelijk de kruising van een Carrier en een Romein. Het werk van ALBIN bevat een vaak geciteerde foto van een Horseman duif. In sommige bronnen wordt de duif geïnterpreteerd als Horseman Carrier, in andere als Horseman Kropper. Misschien is het geen van beiden. Met de typische snavel en oogranden is het echter zeker een kruising met een Carrier, maar omdat er geen indicatie is van kroppergedrag en ALBIN niet sprak over postduifgedrag, zou het een Carrier-kruising kunnen zijn, het derde type Horseman dat hij noemt. De afbeelding is ook interessant met betrekking tot de kleur.

MOEBES (1945, p.14) beschouwde de duif als blauw-bont. Het wit in de grote slagpennen is echter ongebruikelijk en onrealistisch voor elke bonttekening, en ook het wit bij de borst heeft niet de vorm van een typische witte bavet. De witachtige delen wijzen dus mogelijk niet op bonte tekening maar op kunstmatig reflecterend licht.

In de Franse literatuur wordt de Horseman 'Pigeon Cavalier' genoemd. BOITARD EN CORBIÉ bespraken in 1824 de gewone 'cavalier' en presenteerden een afbeelding van een duif 'cavalier fraud', een kleinere en elegantere Kropper met een kleine kap. Op het moment dat FULTON (1876) en LYELL (1881) hun beroemde boeken schreven, lijkt de Horseman Kropper nog steeds uitgestorven te zijn en zijn ze niet vermeld als een bestaand ras.

Tegenwoordig heeft het ras opnieuw belangstelling gekregen; zowel als showduif en als Horseman Lokkropper. Voor de Show Horseman Kropper is een standaard opgesteld. Van het ras wordt gezegd dat het een deel Reisduif en drie delen Kropper is, wat kan worden opgevat als een kruising van Reisduif en Kropper, en een terugkruising op een Kropper met daaropvolgende selectie. Het fenotype is vergelijkbaar, zo niet identiek aan de Silezische Kropper. De Horseman Lokkropper mag alleen worden gefokt voor het gedrag en in de genetische pool kan van alles zitten, van een Reisduif tot een Tuimelaar tot een van de Kropperrassen.

Links: Cavalier Faraud, door Boitard en Corbié, 1824.

Met de vooruitgang in moleculaire genetica wordt het mogelijk conclusies uit een analyse van literatuur en historische schilderijen te vergelijken met resultaten van een DNS-analyse. Horseman-Pouters waren een van de

70 geanalyseerde duivenrassen in een studie aan de Universiteit van Utah, zie voor details http://www.taubensell.de/molekulargenetische_studie_von_haustauben.htm.

Fig. 322: Horseman Pouter blue grizzle (Joe Powers), Silesian Pouter blue bar and Cauchois bronze laced

Bron: Axel Sell, Pigeon Genetics. Applied Genetics in the Domestic Pigeon, Achim 2012.

Het was geen grote verrassing dat de Horseman Kropper samen met de andere onderzochte Kropperrassen in dezelfde groep was geclusterd. De kleinste genetische afstand werd gegeven aan de Pommerse Kropper (D_{est} 0.015), gevolgd door de Norwich Kropper (0.023) en de Racing Homer (0.026). Helaas waren er geen gegevens voor de Silezische Kropper. Voor de afstamming van de Horseman Kropper was het niet te verwachten dat hij door een moleculair genetische analyse geheel nieuwe informatie zou krijgen, maar de resultaten zouden erop kunnen wijzen dat de methode in andere gevallen nuttig zou kunnen zijn om betrouwbare en nuttige informatie te produceren.

Bronnen

- Albin, E., The Natural History of Birds, London 1731-1738.

- Boitard, Pierre, et Corbié, Les Pigeons de volière et de colombier ou histoire naturelle et mono-graphie des pigeons domestiques, Paris 1824.
- Fulton, R., The Illustrated Book of Pigeons. London, Paris, New York and Melbourne 1876.
- Levi, W.M., The Pigeon, Sumter S.C. 1941, revised and reprinted edition 1969.
- Lyell, J.C., Fancy Pigeons, London 1881, 3rd ed. London 1887.
- Moebes, Werner K.G., Bibliographie der Tauben, Akademischer Verlag Halle 1945.
- Moore, J., Pigeon-House. Being an Introduction to Natural History of Tame Pigeons. Colum-barium: or the pigeon house, Printed for J. Wilford, London 1735.
- Sell, Axel, Pigeon Genetics. Applied Genetics in the Domestic Pigeon, Achim 2012.
- Sell, Axel, Taubenrassen. Faszination Tauben über die Jahrhunderte, Achim 2009.
- Stringham et al., Divergence, Convergence, and the Ancestry of Feral Populations in the Domestic Rock Pigeons, Currently Biology (2012), doi: 10.1016/j.cub.2011.12.045.
- Willughby, F., Ornithologia, Libres Tres, Londini MDCLXXVI (1676).

Aanvullende tekst van Aviculture Europe:

Sinds de herkenning van het ras in januari 2005, kreeg de Horseman Kropper ook in Nederland meer belangstelling, dankzij het enthousiasme van de Speciaalclub voor de Zeldzame Kropperrassen, waar het ras beschermd wordt, en vooral dankzij Rob Sekhuis, die destijds veel gedaan heeft voor de promotie van het ras. In die jaren waren er zo'n 40 fokkers en naar schatting 700 Horseman Kroppers op de Nederlandse hokken.

Tegenwoordig zijn er echter nog maar zo'n 10 fokkers die de Horseman Kroppers houden en je ziet ze niet vaak op de show. Een van de topfokkers van de Horseman Kropper in Nederland is Ad van Eekelen uit Roosendaal. Hij showt ze regelmatig in Nederland, maar neemt ook deel aan shows in Engeland met zijn Horseman Kroppers. (De afgebeelde duiven zijn alle drie van Ad van Eekelen.)

In navolging van de Speciaalclub voor Iberische Sierduivenrassen (SIS), gaat men er bij de Speciaalclub voor de Zeldzame Kropperrassen vanuit dat de Horseman Kropper naast tentoonstellingsduif, ook een vliegduif moet blijven. Dit is een wankel evenwicht en verlangt van zowel de vliegduiven- als van de tentoonstellingskant de nodige tolerantie. De SIS, een speciaalclub met 350 leden heeft bewezen dat het kan, maar er zijn genoeg voorbeelden van rassen die het niet gehaald hebben, d.w.z. verloren zijn gegaan als vlieggras, nadat men zich teveel op het tentoonstellen had toegelegd.

Foto's: Sytze de Bruine.

Copyright ©2019 All rights reserved by the Aviculture-Europe Foundation.

Dit is een publicatie uit het online tijdschrift www.aviculture-europe.nl

Nederlandse uitgave ISSN: 1871-6865

U mag deze tekst / foto's niet kopiëren, distribueren, zenden of publiceren zonder schriftelijke toestemming.